

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetussa laissa oleva viittaus Euroopan yhteisö-

jen komission direktiiviin muutetaan komission uuden direktiivin mukaiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi 76/308/ETY, *perintädirektiivi*, keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä samoin kuin Euroopan yhteisöjen komission direktiivi 77/794/ETY, *soveltamisdirektiivi*, siihen komission direktiiveillä 85/479/ETY ja 86/489/ETY tehtyine muutoksineen, keskinäisestä avunannosta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) rahoitusjärjestelmään kuuluvista toimista aiheutuvien saatavien sekä maatalousmaksujen ja tullien perinnässä sekä arvonlisäverosta annetun neuvoston direktiivin 76/308/ETY tiettyjen säännösten soveltamiseksi tarvittavista käytännön yksityiskohtaisista säännöistä on saatettu voimaan keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetulla lailla (1221/1994) ja eräiden Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn sopimukseen liittyvien verotusta, tulleja ja ulkomaankauppaa sekä tullilaitosta koskevien lakien voimaantulosta annetulla asetuksella (1542/1994).

Komissio on 9 päivänä joulukuuta 2002 antanut direktiivin 2002/94/EY keskinäisestä

avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 76/308/ETY tiettyjen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä eli perintädirektiivin uuden soveltamisdirektiivin, jolla kumotaan aikaisempi soveltamisdirektiivi.

Soveltamisdirektiivi sisältää tarkat säännökset siitä, miten verosaatavien perinnässä on käytännössä meneteltävä. Uutta nyt annetussa direktiivissä 2002/94/EY on se, että perintädirektiivin mukaisen virka-avun myöntämiselle on asetettu minimi, 1 500 euroa. Tietopyynnön ja perintäpyynnön osalta on lisäksi asetettu kuuden kuukauden määräaika, jonka kuluessa virka-apu pitää antaa. Virka-avun antamatta jättämisestä on ilmoitettava kolmen kuukauden kuluessa virka-apupyynnön vastaanottamisesta ja myös kieltäytymisen peruste on silloin ilmoitettava. Asianosaisten jäsenvaltioiden viranomaisille on säädetty velvollisuus pitää toisensa jatkuvasti ajan tasalla asian etenemisestä. Uutta on myös se, että lähes kaikki asiakirjat voidaan, viime kädessä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekemin sopimuksin, toimittaa sähköisesti.

Tietojen pyytämistä koskevat tarkemmat säännökset sisältyvät direktiivin II lukuun. Luku III koskee asiakirjojen tiedoksiantoa velalliselle ja IV luku perintää ja varotoi-

menpiteitä koskevia pyyntöjä. Viranomaisena voi milloin tahansa kirjallisesti peruuttaa lähettämänsä pyynnön. Lisäksi merkittävistä perintää tai saatavan oikeudellista asemaa koskevista muutoksista on aina ilmoitettava asianomaiselle toiselle jäsenvaltiolle.

Perityt määrät on siirrettävä avunantoa pyytävälle valtiolle kuukauden kuluessa perinnän suorittamispäivästä. Jos perintävirka-apua annetaan eri valuuttaa käyttävien jäsenvaltioiden välillä, saatavan määrä on ilmoitettava kummassakin valuutassa.

Yksityiskohtaisemmin ilmoitusten toimitamista säännellään V luvussa. Jokaisen jäsenvaltion on nimettävä keskustoimipaikka, joka vastaa sähköisesti toteutettavasta viestinnästä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Suomessa keskustoimipaikkana on Verohallitus.

Artiklassa 23 korostetaan sähköisesti tallettujen tietojen luottamuksellisuuden turvaamista ja säädetään jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille velvollisuus suorittaa toimenpiteet, joilla varmistetaan tietojen luottamuksellisuuden säilyminen. Tietoja koskee ammattisalaisuus ja niitä suojataan kuten samankaltaisia tietoja suojataan ne vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen oikeuden mukaan.

Viranomaisena, jolle pyyntö osoitetaan, saa toimittaa tiedot avunantoa pyytävälle viranomaiselle omalla virallisella kielellään taikka jollakin muulla kyseisten toimivaltaisten viranomaisten keskenään sopimalla kielellä.

Korvausjärjestelyjä koskevan VII luvun mukaan jokaisen jäsenvaltion on nimettävä vähintään yksi virkamies, jolla on asianmukaiset valtuudet sopia korvausjärjestelyistä perintädirektiivin 76/308/ETY 18 artiklan 3 kohdan nojalla. Kohta koskee tapauksia, joissa on erityisiä vaikeuksia tai erityisen suuret kulut taikka jotka liittyvät järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Myös tällöin asia on ratkaistava keskinäisen yhteydenpidon perusteella.

Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset voimaan viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2003.

Esityksessä ehdotetaan, että keskinäisestä

virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa oleva viittaus Euroopan yhteisöjen komission direktiiviin muutetaan uuden direktiivin mukaiseksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Yhdessä perintädirektiivin kanssa laki mahdollistaa direktiivin soveltamisalaan kuuluvien Suomen verojen ja muiden direktiivissä tarkoitettujen maksujen tehokkaamman perimisen jäsenvaltiosta toiseen muuttavilta henkilöiltä. Tämänhetkisen tilanteen mukaan maksamattomia Suomen veroja, joista huomattava osa on tuloveroa, on muissa Euroopan unionin jäsenmaissa kuin Suomessa asuvilla henkilöillä noin 92 miljoonaa euroa. Lailla saavutettava todellinen hyöty riippuu muun muassa siitä, kuinka tehokasta perintädirektiiviin perustuva ulkomaisten saatavien perintä asianomaisessa jäsenvaltiossa on. Lisäksi perintätulos riippuu velallisten taloudellisesta asemasta. Koska tällaisten seikkojen ennakointi luotettavasti ei ole mahdollista, taloudellisten vaikutusten tarkkaa määrää ei voida arvioida. Taloudelliset vaikutukset eivät kuitenkaan liene kovin merkittävät.

Lailla ei ole organisaatioon tai henkilöstöön liittyviä vaikutuksia. Tehtävät voidaan hoitaa nykyisessä organisaatiossa ilman henkilöstölisäyksiä.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tulli- ja verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tulli- ja verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1221/1994) 1 §:n 2 momentin 2 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa viranomaisten välisellä virka-avulla tarkoitetaan sitä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä apua, josta säädetään:

2) komission direktiivissä keskinäisestä

avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 76/308/ETY tiettyjen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 2002/94/EY (*soveltamisdirektiivi*).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2003.

Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

Laki

keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan keskinäisestä virka-avusta eräiden saatavien, maksujen ja tullien sekä verojen perinnässä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1221/1994) 1 §:n 2 momentin 2 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa viranomaisten välisellä virka-avulla tarkoitetaan sitä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä apua, josta säädetään:

2) komission direktiivissä keskinäisestä avusta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston rahoitusjärjestelmään kuuluvasta toiminnasta sekä maatalousmaksuista ja tulleistä aiheutuvien saatavien perinnässä annetun direktiivin 76/308/ETY tiettyjen säännösten soveltamiseen tarvittavien yksityiskohtaisten käytännön sääntöjen vahvistamisesta 77/794/ETY (*soveltamisdirektiivi*), sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 85/479/ETY ja komission direktiivillä 86/489/ETY.

Tässä laissa viranomaisten välisellä virka-avulla tarkoitetaan sitä Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä apua, josta säädetään:

2) *komission direktiivissä keskinäisestä avunannosta tiettyihin maksuihin, tulleihin, veroihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 76/308/ETY tiettyjen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 2002/94/EY (soveltamisdirektiivi).*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2003.